

Posudek bakalářské práce *Pasivum v italštině a češtině z hlediska funkčních stylů*, kterou předložila PETRA ČECHOVÁ, Ústav románských studií FF UK, ak. r. 2015/2016.

Petra Čechová předložila práci, které není v podstatě co vytknout. Formálně i obsahově naprosto vyhovuje všem požadavkům kladeným na bakalářské práce. Téma je kontrastivní, korpusově založené (na základě dat paralelního korpusu InterCorp): srovnání pasiva v italštině a češtině. Jelikož jde o jazykový jev, jehož užití je výrazně závislé na stylu či jazykovém rejstříku, nabízí diplomantka toto srovnání na základě tří vzorků – subkorpusů – textů beletristických, administrativních (konkrétně právních) a publicistických. Přestože jde jen o omezený vzorek 200 výskytů (který však na této úrovni kvalifikační práce naprosto dostačuje), výsledky jsou zajímavé. Rovněž zajímavé a veskrze správné jsou i diplomantčiny interpretace. Hned zkraje tedy mohu říci, že bakalářská práce Petry Čechové je zdařilým textem, který beze zbytku naplňuje všechny stanovené cíle.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. V teoretické jsou nám postupně prezentovány stěžejní pojmy, které s tématem práce úzce souvisejí: gramatické kategorie slovesa, slovesný rod a diateze a bližší charakteristika pasiva. Poté přichází na řadu charakteristika jednotlivých typů pasiva (opisné, zvrtné), jejich funkce a restrikce. Teoretickou část uzavírá stručné pojednání o funkčních stylech a o vztahu těchto stylů k užití pasiva. Praktická část spočívá v pečlivém popisu toho, jak diplomantka sestavila svůj vzorek, v jeho analýze a celkovém vyhodnocení.

Jak už jsem naznačil, práce vyniká formálně i obsahově; měl bych tedy jen pár připomínek či spíše podnětů k obhajobě.

1) Jazyková úroveň celé práce je výborná. Byť by to mělo být samozřejmostí, často tomu tak nebývá. Osobně bych možná některé formulace mírně upravil – zejména v otázce lexikální (hned na začátku na s. 8 „účelem této práce“ – spíše „cílem“; „plynně navazuje“ – spíše „plynuje navazuje“).

2) Úvodní definice gramatických kategorií se mi jeví trochu nepřesná. Myslím, že lze např. dobře definičně oddělit morfosyntaktické kategorie od morfologických. Diplomantka se drží obecného výkladu, který poskytuje učební text Františka Čermáka, ale daleko přesněji je celá problematika zpracována např. v *Mluvnici současné španělštiny* B. Zavadila a P. Čermáka (Praha: Karolinum, 2008, s. 241 a dále).

3) Na s. 11 diplomantka uvádí některé příklady „vyjádřitelnosti agentu“ z Grepla – Karlíka. Klade si otázku, zda existuje určitý rozdíl mezi pasivními větami s vyjádřeným vs. nevyjádřeným konatelem, tj. např. *Školka byla postavena zedníky za dva roky / Školka byla postavena za dva roky*. Pokud ano, asi bychom měli pracovat se 4 stupni, popř. druhý stupeň definovat jasněji. S tím souvisí i můj dotaz k příkladu ze s. 35 *Byt byl zapečetěn policií vs. Byt zapečetila policie*. Určitě souhlasím s diplomantkou v tom, že aktivní varianta se subjektem

na konci věty (v pozici rématu) je přirozenější. Přesto jsou obě varianty v češtině běžné. Existuje nějaký rozdíl? Je jen stylistický? Kladu tuto otázku mj. proto, že také italština má takové možnosti, srov. *L'appartamento è stato subito sigillato dalla polizia* vs. *L'appartamento l'ha subito sigillato la polizia*. Je zřejmé, že v italské dvojici je varianta s dislokací a s *ripresa pronominale* výrazně hovorová.

4) Na s. 37 diplomantka podotýká, že určité frazeologismy pasivizovat lze (na rozdíl od např. *natáhnout brka* či *chiudere occhio*). Může uvést nějaký příklad?

Tolik tedy pár otázek k bakalářské práci Petry Čechové, kterou považuji za velmi zdařilou, k obhajobě ji samozřejmě doporučuji a navrhuji ji hodnotit jako **výbornou**.

V Praze dne 31. 8. 2016

.....
doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce